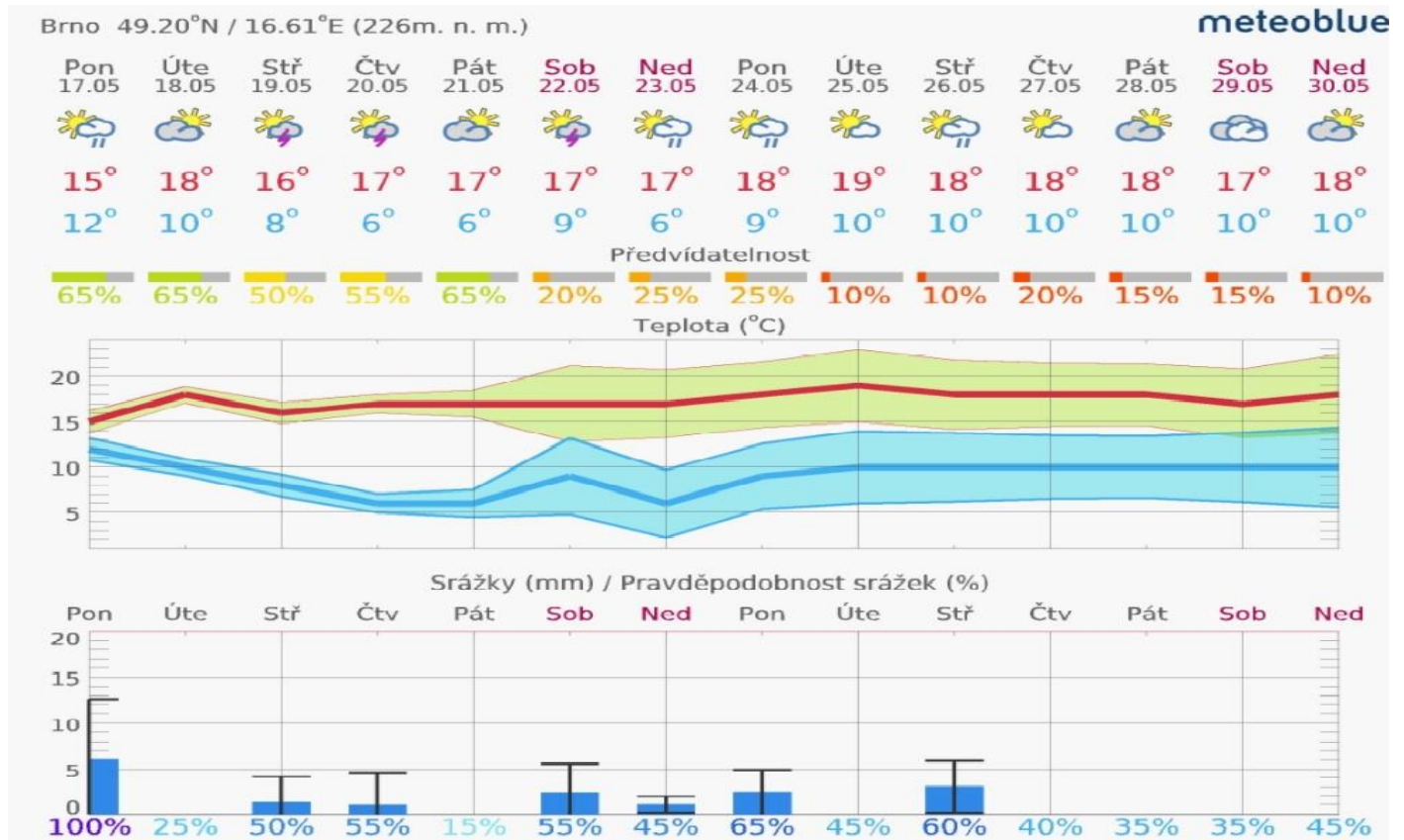

Aktuální situace Doporučení Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.
Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.

1. Aktuální situace

1.1. Meteorologie

1.2. Fenofáze révy

<p>13</p>	<p>15</p>
12	2. list rozvinutý
15	5. list rozvinutý

V tomto období, podle lokalit a odrůd, probíhají nebo nastanou fáze 12-15 BBCH.
Rašení oček je v důsledku chladného počasí nerovnoměrné.

1.3. Vhodnost podmínek pro rozvoj sledovaných chorob a škůdců v aktuálním týdnu

	Patogen	Předpokládaná vhodnost podmínek	
CHOROBY	plíseň révy	žádná/slabá	
	padlí révy	žádná/žádná	
	botrytiová hniloba květenství révy	žádná/slabá	
	Škůdce	Předpokládané riziko výskytu	
ŠKŮDCI	hálčivec révový	slabé	
	vlnovník révový	slabé	
	obaleči	slabé/slabé	
	Ostatní		

1.4. Aktuální výskyt sledovaných organismů

a) Plíseň révy –

Popis patogenu viz <http://www.ekovin.cz/choroby-a-skudci/plisen-revova>

Aktuální vývoj choroby:

- Teplotní suma pro zralost oospor ($SET_{8,0} = 170 \text{ d } ^\circ\text{C}$) byla nebo bude v důsledku chladného počasí v minulých obdobích splněna ve vinařské oblasti Morava koncem minulého nebo na počátku tohoto období (Lednice 15.5., Oblekovice 16.5., Strážnice 17.5., Dyjákovice 17.5.).
- Od počátku zralosti oospor může docházet při splnění podmínek pro primární infekci (vydatný déšť, min. 10 mm srážek za 24 hod., průměrná denní teplota neklesne pod 10 (13) $^\circ\text{C}$ a minimální teplota pod 8 (10) $^\circ\text{C}$) k primárním infekcím.
- K významnějším primárním infekcím dochází zpravidla až po 2x (3x) opakovaném splnění podmínek primární infekce.

Předpoklad šíření:

- Předpokladem primárních infekcí jsou vydatné dešťové srážky, které zajistí dlouhodobé ovlhčení a klíčení oospor a přenos zoospor na vnímavé části keřů a vhodná teplota (optimum 20–26 $^\circ\text{C}$).
- **V tomto období nedojde dle předpovědi ke splnění srážkových podmínek primární infekce (10 mm/24 hod.).**
- Minimální teploty se v tomto období budou pohybovat pod nebo na spodní hranici vhodnosti pro klíčení oospor a infekci (8-10 $^\circ\text{C}$).

b) **Padlí révy** - popis patogenu viz - <http://www.ekovin.cz/choroby-a-skudci/padli-revove>

Aktuální vývoj choroby:

- V letošním roce je možno opět předpokládat pozdější a pozvolný nástup choroby. Důvodem je pozdní a převážně slabší výskyt padlí v loňském roce, kdy nemohlo dojít k početnému osídlení bazálních oček letorostů patogenem.
- Mimo to teploty v zimním období na většině lokalit i opakovaně poklesly (v období 11.-15.2.) pod $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$ a došlo k eradikaci přetrvávajících propagulí patogenu v očkách. Působení nízkých teplot na přezimující propagule patogenů je nejsilnější, pokud k poklesům teplot dojde tak jako v letošním roce v předjaří, po předcházejícím období vyšších teplot.
- Počáteční zdroj šíření choroby představují v našich podmínkách konidie, které se vyvíjejí na konidioforech na primárně napadených letorostech vyrůstajících z napadených oček. K tvorbě konidií na primárně napadených letorostech dochází nejdříve ve fázi 5.–6. listů.
- V minulém roce byl v důsledku pozdního nástupu choroby a průběhu počasí v srpnu pozorován pouze ojedinělý výskyt morfologicky plně vyvinutých chasmothecií (dříve kleistotheecií).
- Předpoklady šíření:
- Počátek sekundárního šíření konidiami z primárně napadených letorostů nastává, pokud jsou vhodné podmínky pro patogen, od fáze 5.-6. listu.
- **V tomto období nebudou vhodné teplotní podmínky pro šíření patogenu** (nízké minimální teploty kolem $10\text{ }^{\circ}\text{C}$, maximální denní teploty pod $20\text{ }^{\circ}\text{C}$).
- **K šíření choroby v tomto období nedojde.**

c) **Obaleč mramorovaný a obalečik jednopásý**- popis škůdců viz- <http://www.ekovin.cz/choroby-a-skudci/obalec-mramorovany-obalec-jednopasy>

Aktuální výskyt:

- Na sledovaných lokalitách stále probíhá let motýlů 1. generace obaleče mramorovaného. Počátek letu nastal oproti předchozím rokům, vlivem chladného počasí v dubnu, opožděně (Velké Němčice - 26.4. – 1 ks; 3.5. - 4 ks; 7.5. - 20 ks; první výskyty 4.5. Mikulov na Moravě; 10.5. Němčičky u Hustopečí; 10.5. Vnorovy).
- Počátek letu obalečika jednopásého byl zpožděný oproti obaleči mramorovanému o několik dní a je stále slabý.
- Významný let obaleče mramorovaného ve feromonových lapácích byl zaznamenán za teplého počasí na počátku a v závěru minulého období (Velké Němčice, 13.5. – 109 ks samců, 17.5. – 105 ks).
- **Pravděpodobně jde o vrchol letové aktivity 1. generace obaleče mramorovaného.**

Předpoklad šíření:

V důsledku ochlazení bude po celé období omezena letová aktivita motýlů.

- Zvýšenou letovou aktivitu obou druhů motýlů lze opět očekávat až při dalším oteplení.

[Signalizace letu motýlů obalečů do feromonových lapáků – různé lokality](#)

d) Různorožec trnkový

Aktuální výskyt:

- Lokálně bylo zjištěno významné výskyty různorožce trnkového.
- Postupně končí škodlivý žír housenek.

Předpoklad šíření:

- Chladné počasí v minulých obdobích ovlivnilo vývoj škůdce, jsou předpoklady delšího období žíru a škodlivosti.
- Nadále věnujte zvýšenou pozornost škůdci především na chladnějších lokalitách, kde došlo k pozdějšímu rašení a u později rašících odrůd.

e) Hálčivec révový – popis škůdce - <http://www.ekovin.cz/choroby-a-skudci/halcivec-revovy>

Aktuální výskyt:

- Sledujte první výskyty poškození porostů. Poškození se projeví nestejným růstem mladých letorostů, skvrnitostí a postupně kadeřením čepelí listů.

Předpoklad šíření:

- K významnému poškození dochází především v prvních fázích vývoje letorostů.

f) Vlnovník révový

Aktuální výskyt:

- Sledujte první výskyty poškození porostů. Na líci mladých listů žlutozelené, červené nebo i bílé puchýře a na spodní straně listů nápadné bělavé a později hnědnoucí porosty zbytnělých trichomů (erineum), kde roztoči žijí a množí se.
- Lokálně bylo zjištěno i silnější napadení mladých listů.
- Předpoklad šíření:
- K projevu napadení dochází již v prvních fázích vývoje letorostů.

2. Doporučení

2.1. Plíseň révy (vyhodnocení situace z jednotlivých meteorologických stanic naleznete [zde](#))

Stanovení potřeby ošetřování:

Zahájení ošetřování by mělo být usměrněno podle některé z metod krátkodobé prognózy (Galati Vitis, SHMÚ Bratislava) s přihlédnutím k průběhu splnění podmínek pro primární infekce.

- Kritická hodnota sumy týdenních úhrnů srážek ke dni 21.5. pro dosažení oblasti sporadicko-kalamitního výskytu (nad křivkou B) je 32 mm (od 1.5.) a pro dosažení oblasti kalamitního výskytu (nad křivkou A) je 68 mm.
- Na většině sledovaných lokalit se křivka kumulativních úhrnů srážek pohybuje v oblasti sporadicko-kalamitního a na některých lokalitách s intenzivními srážkami v závěru minulého období (kolem 40 mm), i v oblasti kalamitního výskytu.

Vzhledem k předpověděnému průběhu počasí není třeba v tomto období proti plísni révy ošetřovat.

2.2. Padlí révy (vyhodnocení situace z jednotlivých meteorologických stanic naleznete [zde](#))

Stanovení potřeby ošetřování:

- Rizikové porosty (náchylná odrůda, pravidelný výskyt, časný výskyt v minulém roce) se zpravidla poprvé ošetřují, pokud jsou vhodné podmínky pro patogen, ve fázi 5–6 vyvinutých listů, kdy dochází ke tvorbě konidií na primárně napadených letorostech.
- Časnější ošetření se doporučuje tam, kde jsou zdrojem primárních infekcí i askospory, které jsou obvykle zralé v přetrvávajících chasmotheciích již ve fázi 1-2 listů.
- **Vzhledem k předpověděnému průběhu počasí není třeba v tomto období proti padlí révy ošetřovat.**
- Dřívější ošetření, především přípravky na bázi elementární síry, které je v některých případech doporučováno, je zcela zbytečné. Pokud toto předčasné ošetření na základě některých doporučení provádíte, doporučujeme jeho porovnání se standardním zahájením ošetření ve fázi 5-6 listů.

2.3. Hálčivec révový

Stanovení potřeby ošetřování:

- **Od 4. roku stáří vinice lze v IP použít proti fytozugním roztočům, včetně hálčivce révového, pouze dravého roztoče *Typhlodromus pyri*.**
- Při zjištění významného poškození (chlorotická skvrnitost, deformace listů, nestejný růst letorostů) je možné do konce třetího roku po výsadbě napadené porosty ošetřit i v IP akaricidem.

- Ošetření je třeba provést krátce po vyrašení a opakovat po cca 14 dnech.
- **V současné době je povolen pouze jediný specifický akaricid Ortus 5 SC.**
- Použit lze také přípravky na bázi elementární síry, které jsou registrovány proti hálčivci révovému (Kumulus WG a přípravky povolené jako souběžný dovoz pro obchodní použití Agrosales-Síra 80, LUK-sulphur WG, Nimbus WG, Prokumulus WG, Síra 80 WG, Stratus WG).
- Ošetření přípravky na bázi elementární síry musí být provedeno za vyšších teplot (nad 16 °C, lépe nad 18 °C).
- **Skončilo vhodné období pro případné ošetření listovými hnojivy na bázi polysulfidu vápníku (typ Sulka).**

2.4 Vlnovník révový

Stanovení potřeby ošetřování:

- K významnému poškození dochází jen při silném napadení, kdy jsou menší a svinuté listy a při napadení květenství. Silné výskyty bývají často v ohniscích.
- Škůdce není plně kontrolován dravým roztočem *Typhlodromus pyri*. K významným výskytům dochází i v porostech se stabilizovanou populací dravého roztoče.
- Ošetření akaricidem (Ortus 5 SC) přichází v úvahu jen při velmi silném výskytu škůdce.
- Ošetření se provádí ihned po vyrašení a opakuje se za 10–14 dní.
- **V IP je možno použít akaricid jen do 3 let po výsadbě.**
- **Skončilo vhodné období pro případné ošetření listovými hnojivy na bázi polysulfidu vápníku (typ Sulka).**

2.5. Obaleč mramorovaný a obalečik jednopásý

Stanovení potřeby ošetřování:

- Nadále sledujte a vyhodnocujte průběh letu 1. generace obalečů ve feromonových lapácích (Deltastop EA a LB) a dle průběhu letu a použitého přípravku upřesněte termín ošetření.
- **Biopreparáty na bázi *Bacillus thuringiensis* (Lepinox Plus, Delfin WG) se ošetřuje 3–5 dní po vrcholu letu motýlů, ošetřovat při teplotách nad 16 °C.**
- Ošetření ostatními přípravky povolenými pro použití v IP (SpinTor, který je možné použít jen v základní IP) se provádí 7-10 dní po vrcholu letu motýlů.

2.6. Různorožec trnkový

Stanovení potřeby ošetřování:

- Různorožec trnkový má ve vinařských oblastech dvě generace do roka. Přezimují housenky 2. a 3. instaru v úkrytech, především v prasklinách borky kmínků révy. Na jaře již od fáze nalévání oček poškozuji očka a mladé letorosty révy. Dospělé housenky se kuklí v půdě. Motýlci první (jarní) generace létají v květnu a v červnu. Oplozené samičky kladou vajíčka na keře různých listnatých dřevin v okolí vinic, na kterých se vyvíjejí housenky. Motýlci druhé (letní) generace létají od poloviny srpna do října. Samicí kladou vajíčka převážně na révu. Škodlivost mladých housenek v tomto období, kdy je réva bohatě olistěna je zanedbatelná. Po výrazném ochlazení ukončí žír a přelézají do zimních úkrytů, především prasklin borky, kde přezimují. Housenky jsou aktivní především v noci, zpočátku vykusují v očkách různě velké a hluboké otvory (tunelování oček), později okusují listové čepele, případně poškozuji mladé letorosty. Žír trvá relativně krátkou dobu, zpravidla dva týdny.
- **Sledujte nadále výskyty housenek a poškození a v případě pokračujícího významného výskytu napadený porost nebo část porostu co nejdříve ošetřete insekticidem.**
- Včasnost ošetření je důležitá, neboť škody velmi rychle narůstají a starší housenky jsou na insekticid méně citlivé.
- **K ošetření proti různorožci trnkovému je povolen pouze indoxakarb (Steward, Steward OPZ).** Indoxakarb působí jako kontaktní a požerový jed. Aplikuje se v dávce 0,05 kg/ha. Rozhodující pro

Partneři

účinnost této nízké dávky je použitá koncentrace. Optimální dávka aplikační kapaliny je 150 l /ha, maximální 200 l/ha. Pokud je použita vyšší dávka aplikační kapaliny (nižší koncentrace) je často účinnost neuspokojivá. Při silnějším výskytu nebo pokračujícím žíru je zapotřebí ošetření opakovat.

- **Účinná látka spinosad (SpinTor), která je v některých případech proti různorožci doporučována není proti tomuto škůdci povolena.** U révy je povolena pouze proti obalečům (jen v základní IP), proti obalečům ji lze použít i v ekologické produkci.

V menších vinicích nebo při omezeném ohniskovém výskytu je efektivním opatřením opakovaný sběr housenek, které se v průběhu dne zdržují na keřích nebo na drátěnce. Housenku lze nalézt téměř na každém keři s poškozenými očky. Při sběru housenek pomůže poklep na drátěnku, kdy se část housenek spouští k zemi.

3. Další informace

3.1 Průběh rašení révy

Na mnoha lokalitách se projevilo horší a nestejněměrné rašení oček, které mohlo souviset se sníženou vitalitou oček v důsledku teplotních výkyvů v zimním období, na rizikových lokalitách s poškozením zimními mrazy, s lokálně silným pozdním výskytem plísně révy, případně i s pozdní sklizní v loňském roce.

3.2 Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (stolbur)

Regulace výskytu stolburu ve vinicích vyžaduje omezení infekčního tlaku patogenu. Infekční tlak patogenu je dán především přítomností infikovaných duálních hostitelů, v našich podmínkách svlačce rolního a kopřivy dvoudomé ve vinicích a v okolí vinic a výskytem hlavního přenašeče **žilnatky vironosné**. Je prokázáno, že žilnatka významně migruje do vinic z okolních bylinných porostů. Duální hostitelé jsou druhy rostlin, na kterých stolbur přetrvává (rezervoárové rostliny) a probíhá na nich vývoj žilnatky vironosné. Infekční tlak na lokalitě je možno omezit pouze regulací výskytu duálních hostitelů a žilnatky vironosné. Současná opatření k regulaci škodlivosti stolburu (likvidace a podsadba, hluboké zmlazení) infekční tlak, ani šíření stolburu ve vinicích neomezují. Regulace výskytu duálních hostitelů ve vinicích a tam, kde je to možné i v okolí vinic současně omezí i výskyt žilnatky vironosné.

Výskyt duálních hostitelů je možno regulovat kultivací nebo použitím herbicidů. Výskyt žilnatky je možno omezit agrotechnickými postupy, především kultivací v období, kdy se vyvíjejí larvy na kořenech duálních hostitelů (podzim, jaro do poloviny června) nebo prostřednictvím

regulace výskytu duálních hostitelů. Průkazné omezení výskytu žilnatky (nad 90 %) bylo dosaženo při časově usměrněném ošetření kopřivy dvoudomé ve vinicích i v okolí vinic **glyfosátem**. Ošetření je optimální provést v období kdy jsou larvy žilnatky nejvýše ve 4. vývojovém stupni (celkem má žilnatka 5 larvárních stádií), v roce s obvyklým průběhem vegetace koncem dubna nebo na počátku května. Herbicidem ošetřené chřadnoucí a odumřelé rostliny neposkytují larvám žilnatky na kořenech vhodné podmínky pro další vývoj a larvy hynou. Pozdější jarní ošetření jsou méně účinná. Dobré výsledky byly dosaženy i s podzimním ošetření. U svlačce rolního nebyl tento způsob omezení žilnatky ověřován. Vzhledem k tomu, že svlačec rolní raší podstatně později nemusí být dosažené srovnatelné výsledky. V tomto případě by bylo vhodnější svlačec likvidovat ve vinicích až v období nejvyšší citlivosti k herbicidu, a tak omezit výskyt žilnatky v následujícím roce.

Termín prvního ošetření herbicidem je třeba, tam kde se ve vinici vyskytuje kopřiva dvoudomá stanovit tak, aby byla dosažena co nejvyšší účinnost na žilnatku vironosnou, tj. ošetřit v závěru dubna nebo v první polovině května, při pozdním nástupu vegetace do konce května.

Postupně končí vhodný termín pro ošetření kopřivy dvoudomé glyfosátem, pokud má cíl omezit výskyt žilnatky vironosné.

Pokud budou rostliny svlačce ve druhé polovině května dostatečně narostlé (v současné době délka lodyh 10-20 cm), je možné tento způsob regulace výskytu žilnatky využít i u svlačce rolního.

3.3 Využití metody krátkodobé prognózy plísňe révy dle SHMÚ Bratislava (autor P.Šteberla)

Pokud je využívána pro usměrnění ochrany metoda krátkodobé prognózy a signalizace ošetření SHMÚ Bratislava, sledují se od 1. května dešťové srážky a kumulativní úhrn dešťových srážek se vynese k 15. květnu jako první údaj do prognostického grafu. Další hodnoty se vynášejí do grafu pravidelně po týdně a celková hodnota představuje sumu týdenních úhrnů dešťových srážek od počátku května (1.5.).

- Pokud se křivka týdenních úhrnů dešťových srážek pohybuje v oblasti kalamitního výskytu (nad křivku A) ošetřuje se pravidelně v intervalu podle použitého přípravku.
- Pokud se křivka sumy týdenních úhrnů dešťových srážek pohybuje v období před počátkem kvetení déle než 2 týdny v oblasti sporadického - kalamitního výskytu (mezi křivkami A a B) ošetřuje se před květem a 2x po odkvětu v intervalu 10–14 dnů, pokud se křivka sumy týdenních úhrnů dešťových srážek pohybuje v období krátce před květem, v době kvetení a po odkvětu mezi křivkami A a B ošetřuje se 3x po odkvětu v intervalu 10–14 dnů.
- Pokud se křivka týdenních úhrnů dešťových srážek pohybuje v oblasti nekalamitního výskytu, metoda doporučuje provést 2 obligátní ošetření po odkvětu.

Později byla metoda pro vinařskou oblast Morava po dohodě s autorem doplněna o další obligátní ošetření v období před květem

Upozorňujeme, že konečné rozhodnutí o zvolené variantě ochrany musí učinit vinař na základě vyhodnocení aktuálních podmínek v konkrétní vinici.

EKOVIN

Tomanova 18,61300 Brno

info@ekovin.cz

www.ekovin.cz

